

Öğretim Basamaklarına Göre PDR Hizmetleri

Öğretim Basamaklarına Göre PDR Hizmetleri

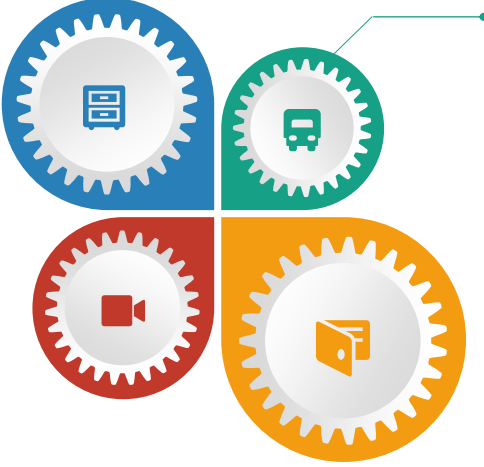
2

- Eğitim kademelerine göre PDR hizmetleri okul öncesinden başlayarak üniversiteye kadar devam eder.
- Rehberliğin genel amacı ve ilkeleri tüm eğitim kademeleri için aynıdır. Ancak uygulamalar, kullanılan yöntem ve teknikler değişebilir.
- Peki nedir bunlar? ve nasıl değişir?

Okulöncesi Eğitimde Rehberlik Hizmetleri

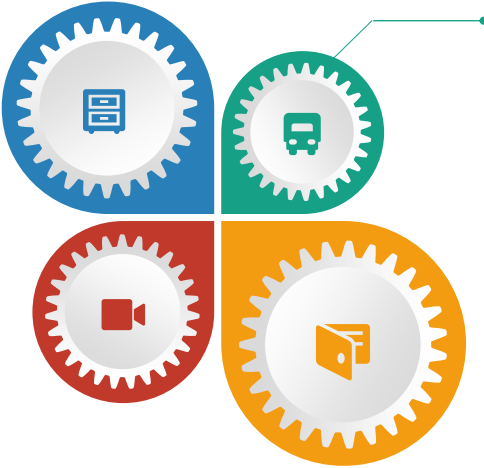
3

- 0-6 yaş dönemini kapsayan Okulöncesi eğitim, zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş çocukların bedensel, zihinsel sosyal ve dil gelişimini, planlanmış bir ortam içinde sağlayan ve onları ilköğretime hazırlayan bir eğitim kademesidir.
- Ülkemizde okulöncesi eğitim veren kurumlar resmi ve özel anaokulu ve anasınıflarıdır.

Okulöncesi Eğitimin Önemi ve İşlevi

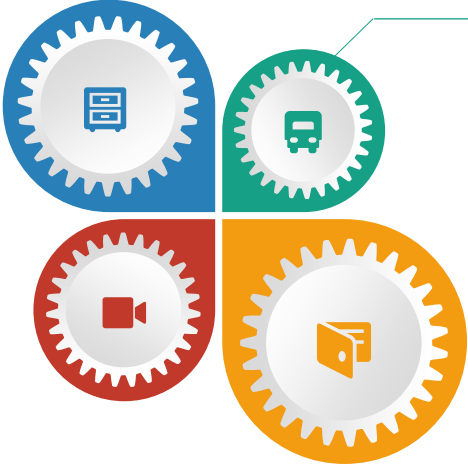
4

- 0-6 yaş dönemi bedensel, zihinsel ve psiko-sosyal gelişim açısından en kritik gelişim dönemidir.

Okulöncesi Eğitimin Önemi ve İşlevi

5

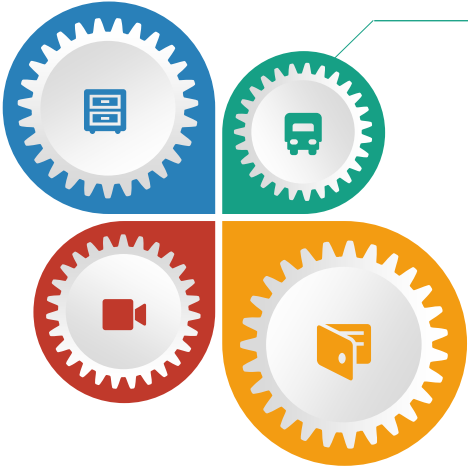

Anasınıfların işlevi:

1. Çocukların ulusal değerlerde bütünleşmelerine katkıda bulunmak.
2. Farklı bölgelerde yaşayan çocukların kültür ve yaşam koşullarından dolayı olan farklılıklarını gidermek, herkesin eşit olarak ilköğretimden yararlanmalarını sağlamak.
3. Bir bütün olarak tüm çocukların genel gelişmelerine ve bakımlarına yardımcı olmak.
4. Konuşulanları anlama ve konuşma düzeyinde anadilini öğretmek.
5. Çocukları ilköğretim birinci sınıf programına hazır duruma getirmek.
6. Çevresiyle uyumlu, kişisel ve sosyal yaşam için gerekli temel insan ilişkilerini geliştirmek ve sağlıklı davranışlar kazandırmak.
7. Düzenli çalışma ve iş yapma alışkanlığı ve becerileri kazandırmak.

Okulöncesi Eğitimin Önemi ve İşlevi

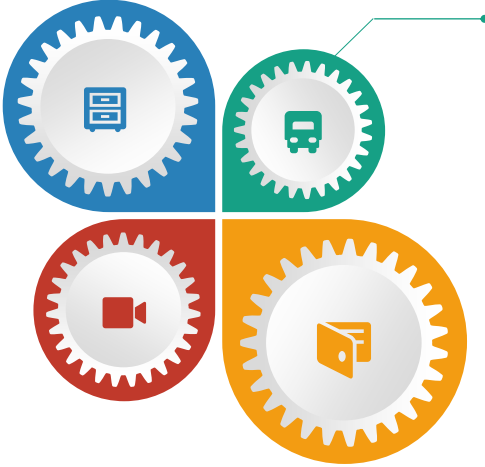
6

- Bu dönemde çocuğa götürülecek PDR Hizmetleri yukarıda sıraladığımız işlevleri yerine yetirmeye yönelik olmalıdır. Rehberlik anlayışına sahip olan anaokulu/anasınıfı öğretmeni çocuğun her açıdan sağlıklı gelişmesi, okula uyum sağlaması, potansiyelini ortaya koyabilmesi için gerekli ortamı sağlamalıdır.
- Bunu dışında akranları ile birlikte yaşamayı, paylaşmayı, grup kurallarına uymayı, kendini tanımayı, bedenini kullanmayı, bağımsız iş yapabilmeyi, karar vermeyi, ilköğretime hazırlık babında büyük ve küçük kaslarını kullanmayı öğrenme gibi birçok şeyi bu dönemde öğrenir. PDR hizmetleri de çocuğun bu ihtiyaçlarını karşılamaya dönüktür.
- Bu dönemde ilgilerini ve yeteneklerini keşfetmesi için değişik etkinlikler düzenlenerek çocuğun kendini tanıması adına yapılan etkinliklerle verilen geri dönütler buna yardımcı olur ve doğru davranışlar pekiştirilerek ilköğretime hazırlanır.

Okulöncesi Eğitimde Rehberlik

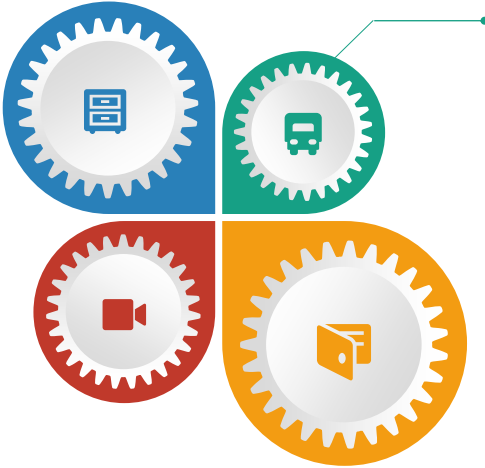
7

- Kişisel
- Eğitsel
- Mesleki rehberlik hizmetlerine dönük birtakım çalışmalar da yapılmalıdır.

Okulöncesi Eğitimde Rehberlik

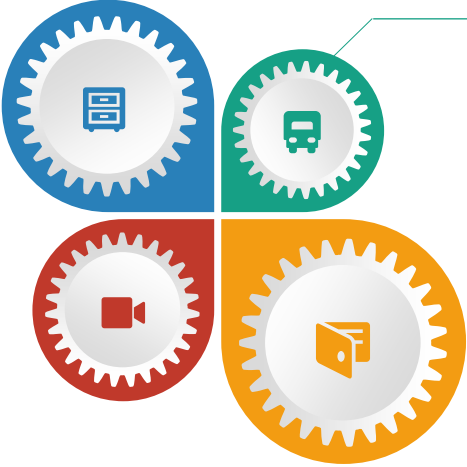
8

- Kişisel rehberlik hizmetleri olarak:
- Kendini kabul
- Özgüven geliştirme
- Benlik kavramını oluşturma
- Sosyalleşmeyi sağlamaya yönelik etkinlikleri kapsar.

Okulöncesi Eğitimde Rehberlik

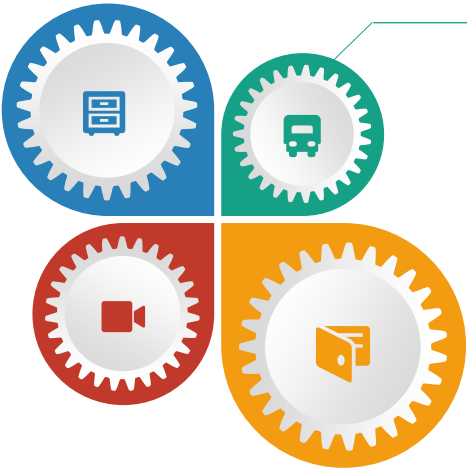
9

- **Eğitsel rehberlik olarak**, okula uyum, ilköğretime hazırlama esastır. Bunu sağlamak için PDR hizmeti olarak okulu sevmesi, okumaya- eğitime karşı güdüleme, dinleme becerisi kazanma gibi etkinliklere yer verilmelidir.

Okulöncesi Eğitimde Rehberlik

10

- **Mesleki rehberlik olarak**; mesleki gelişim sürecinin başında olan birey belli başlı meslekler drama ve oyun etkinlikleri ile öğrencilere tanıtılır. Buradaki amaç o dönemdeki mesleki gelişim görevlerini yerine getirmektir.

İlköğretimde Rehberlik Hizmetleri

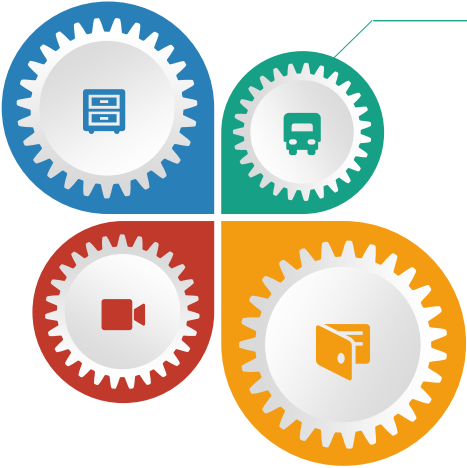
11

- 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre Türkiye'de 6-14 yaş arasındaki çocukların okula devam etmeleri zorunludur. İlköğretim okulları ilk ve orta okulların birleşiminden meydana gelen sekiz yıllık 'temel eğitim' okulları idi. Son değişiklik ile 4+4+4 şeklinde değiştirilerek ilk dört ilkokul, ikinci dört ortaokul üçüncü dört ise lise olarak yeniden düzenlenmiştir.

İlköğretim 1. Dönemindeki Çocukların Gelişim Görevleri(6-12 yaş)

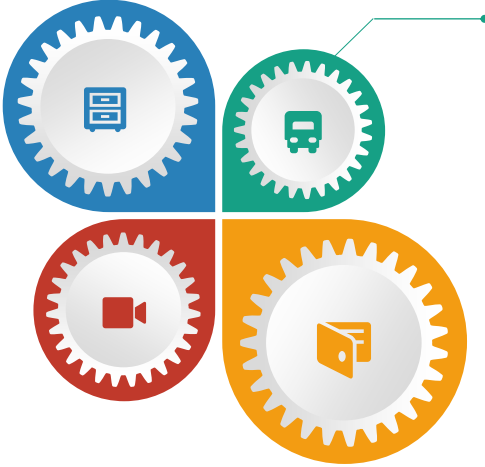
12

- Bilişsel (Bilişsel gelişim ile yetişkinin iletişim çevresine girerler)
- Sosyal (Toplumsal olarak ev ile aile ortamının dışına çıkarlar, okul ortamına yaşıt grubuna girerler.)
- Fiziksel (Gelişmiş sinir kas becerileri ve yetenekleri gerektiren oyunlar oynayarak ve spor yaparak fiziksel gelişirler)

İlköğretim 1. Dönemindeki Çocukların Gelişim Görevleri(6-12 yaş)

13

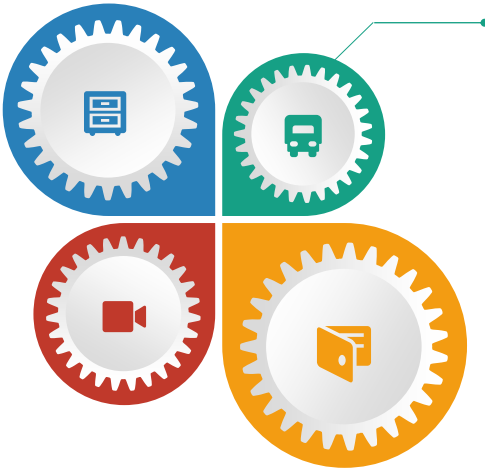

Bu çağın gelişim görevleri şunlardır:

- Büyük ve küçük kaslarını kullanmayı öğrenme.
- Çeşitli oyunlar ve devimsel aktivitelerde beceri kazanma.
- Kurumsal kurallara uyarak yaşamayı öğrenme.
- Sosyal gelişimine bağlı olarak yaşlılarıyla iyi geçinmeyi öğrenme.
- Anne baba dışındaki başka yetişkinlerle ilişki kurabilme.
- Kendi cinsiyetle özdeşleşebilme.

İlköğretim 1. Dönemindeki Çocukların Gelişim Görevleri(6-12 yaş)

14

Bu çağın gelişim görevleri şunlardır:

- Bedenini kendine özgü nitelikleriyle tanıma.
- Yaşamında kendisi için önemli olan yetişkinleri büyük ölçüde model alarak toplumsal ve mesleki roller geliştirme.
- İlköğretimde hedeflenen okuma, yazma ve aritmetik alanında beceriler kazanma.
- Vicdan ve değerler sistemini geliştirme.
- Kendi kararlarını alma ve davranışlarının sorumluluğunu üstlenme.
- Zaman kavramını öğrenme ve somuttan soyuta usullama gücünü kazanma.

İlköğretim 2. Dönemindeki Çocukların Gelişim Görevleri (12-15 yaş)

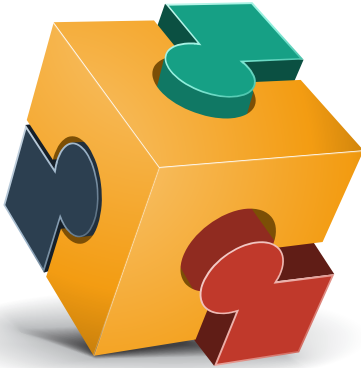
15

- Fiziksel gelişme hızı bir hayli yavaşlamıştır. Çocuktan ergenliğe geçiş dönemi fizyolojik olarak bir durgunluk dönemi olmasına rağmen, psikolojik olarak huysuzlukların yaşandığı *olumsuz* dönemdir. Bu nedenle bu dönemde çocuklara götürülecek PDR Hizmetlerinin önemi artmaktadır.

İlköğretimin Amacı ve İşlevi

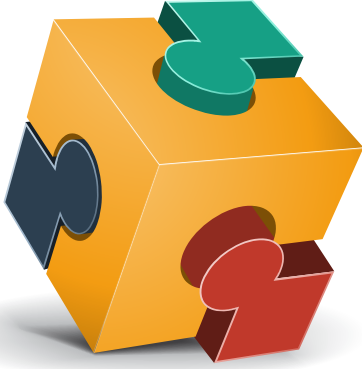
16

- ilköğretimin, çocuğu yetişkin yaşamına ve bir üst öğrenime hazırlamak üzere iki temel işlevi vardır. Temel eğitim bu işlevleri yerine getirebilecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Bu dönemde bu iki işlevin yanında şu işlevlerin de yerine getirilmesi gereklidir:
1. Bütünleşmeyi sağlamak (Sosyo kültürel ve politik)
 2. Yurttaşlık eğitimi vermek.
 3. Bireylerin gelişimlerini desteklemek.
 4. Bireyin iş ve çalışma yaşamına uyum sağlamasına yardımcı olacak beceriler kazandırmak.
 5. Ortaöğretim düzeyindeki genel ve mesleki programlara hazırlayıcı bilgi ve beceriler kazandırma.

İlköğretimde Rehberlik Hizmetlerinin Gerekçesi ve Önemi

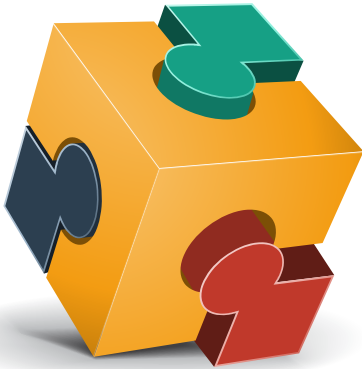
17

- Çocukluk döneminin önemi: (Bu dönemde sağlıklı ve uygun bir eğitim ortamı yaratılarak çocuğun fiziksel, zihinsel, sosyal ve psikolojik gelişimi yardım edilmelidir).
- Kişilik gelişimi: (Çocuğun kişilik gelişim açısında da kritik bir dönemdir. Kendini kabul, özgüven gelişimi, içsel denetimin sağlanması için bu dönemin en iyi şekilde yaşanması gerekmektedir).
- Sosyalleşme: (Çocuğun toplumsal bir varlık olarak okul ortamının insancıl, demokratik ve sağlıklı olması önemlidir).

İlköğretimde Rehberlik Hizmetlerinin Gerekçesi ve Önemi

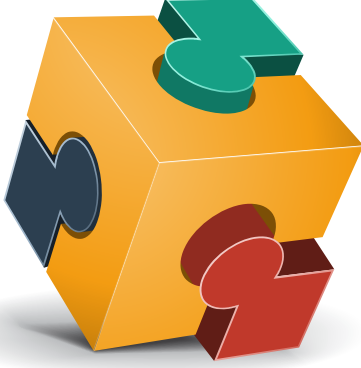
18

- Çalışma alışkanlıkları: (Eğitsel başarı açısından çalışma alışkanlıklarının kazanılması gereklidir).
- Mesleki gelişim: (Mesleki gelişim açısında da bu dönem önemlidir. Bu dönemde kazandırılacak mesleki gelişim görevleri başarılı bir meslek elemanı olma adına önemlidir).
- Yönlendirme: (Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun programlara ve eğitim faaliyetlerine yönlendirilmeleri gerekir).
- Tanıma: (Öğrencinin tanıyıp ona kendini tanıtmak)

İlköğretimde Rehberlik Hizmetlerinin Karakteristik Özellikleri

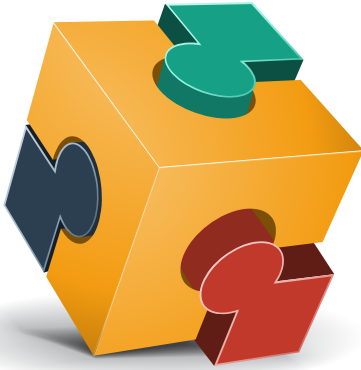
19

- İlköğretimde sınıf öğretmenliği esastır.
- Rehberlik hizmetlerini yürütmede öğretmen anahtar konumundadır.
- Öğretmen çocuk için modeldir.
- Olumlu sınıf ortamı yaratılmalıdır.
- Fiziksel etkinlikler ve oyun önemlidir.
- Aile ile işbirliği en yüksek düzeyde sağlanmalıdır.
- Rehberlik etkinlikleri müfredatla bütünleşmelidir.
- Gelişimsel rehberlik anlayışı benimsenmelidir.
- Felsefi temeller.

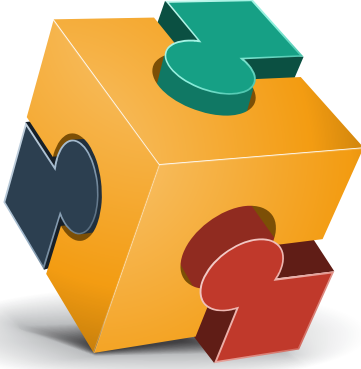
İlköğretimde Rehberliğin Temelleri

20

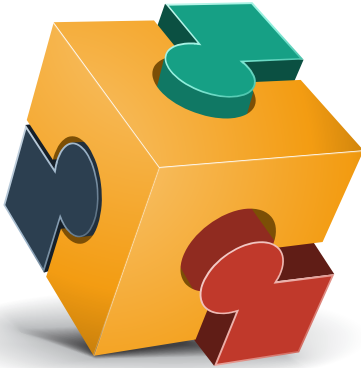
1. Rehberlik hizmetleri ayırım yapmaksızın tüm çocuklara gerekli yardımları sağlamayı amaçlamalıdır.
2. Rehberlik hizmetlerinin işlevi çocukların gelişimini desteklemek ve kolaylaştırmaktır.
3. İşbirliği içinde çalışılmalıdır.
4. Gelişimsel rehberlik anlayışı ilköğretim düzeyinde çocuğun potansiyel ve güçlerini ortaya çıkarmaya önem verir.
5. İlköğretim düzeyindeki öğrencilere verilecek rehberlik hizmetleri daha farklı ve karmaşıktır.
6. İlköğretimdeki gelişimsel rehberlik hizmetleri, okuldaki eğitim öğretim hizmetlerinin tamamlayıcısı ve bütünün bir parçasıdır.
7. Gelişimsel rehberlik programının hedefleri, okulun felsefi ve misyonu, rehberliğin ilkeleri ve öğrencilerin ihtiyaçları üzerine temellendirilmelidir.

İlköğretimde Rehberliğin Amaçları

1. Kendini tanıma ve kabul
2. Toplumsallaşma
3. Birey olma
4. Özyönetim
5. Olumlu benlik kavramı
6. İnsan ilişkilerinde olgunlaşmalarına yardım etmek.
7. Ders içi ve dışı tüm eğitim programlarına yardımcı olmak.
8. Öğrenimin bireyselleştirilmesinin desteklemek.

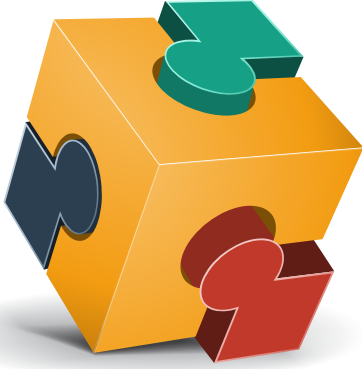
İlköğretimde Rehberlik Hizmetlerinin Kapsamı

- Temel beceriler
- Kişisel gelişim
- Gelişimsel program
- Esnek program
- Rehberlik programı
- Öğretimle kaynaşmış
- İlköğretimde öğretim programı ile rehberlik programı birbirleriyle bağlantılı ve etkileşim içinde olmalı, bütünleşmeli ve kaynaşmalıdır.

Ortaöğretimde Rehberlik Hizmetleri

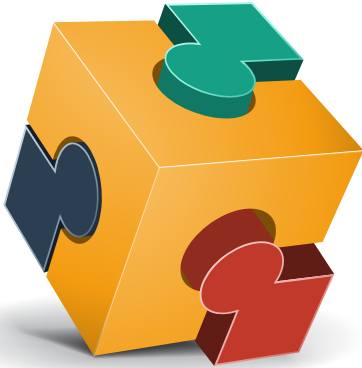
23

- Ortaöğretim 15-18 yaş grubunu kapsayan, öğrencilere bir meslek kazandırmayı ve onları yüksek öğretim kurumlarına hazırlamayı amaçlayan bir eğitim devresidir.
- Ortaöğretim okulları ilköğretime dayalı en az dört yıllık öğretim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarıdır.

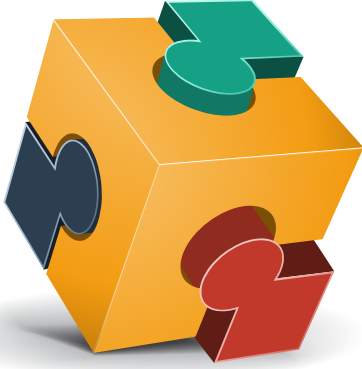
Ortaöğretimin Önemi ve Amacı

24

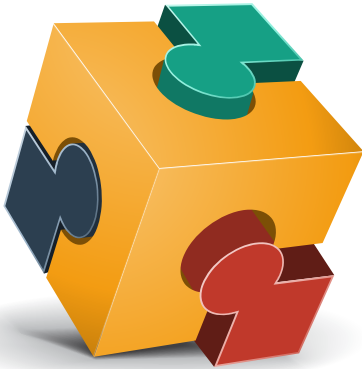
- Ara insan gücü yetiştirme.
- Yükseköğretime hazırlama.

Ortaöğretimin İşlevi

1. Öğrencilerin ulusal ve milli çerçevede bütünleşmelerini sağlamak.
2. Öğrencilerin bireysel özelliklerini ve yeteneklerinin azami düzeye kadar geliştirmek.
3. Ülkenin iş ve çalışma yaşamına orta nitelikli insan gücü yetiştirmek
4. Toplumda yapıcı, yaratıcı, uyumlu ve girişimci yurttaşlar yetiştirmek.
5. Öğrencilerin bilim ve teknolojide derinleşmelerini sağlamak ve yüksek öğretime hazırlamak
6. Öğrencilerin iş yaşamı ile ilgili olarak sanayi ve yaygın eğitim ile ilişkiler kurmalarını sağlamak.
7. Uluslar arası ilişkiler girişimcilik bilgi ve becerilerini arttırmak ve yabancı dillerini geliştirmek.

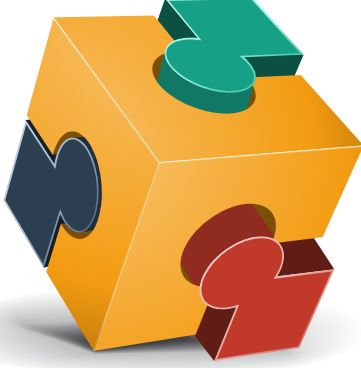
Ortaöğretimde Rehberlik Hizmetlerinin Gerekçesi ve Önemi

- Gelişim ihtiyaçları
- Ergenlik dönemi
- Risk alma
- Yardım ihtiyacı
- Eğitsel planlar
- Mesleki kararlar
- Öğrenciyi tanıma

Ortaöğretimde Rehberlik Hizmetlerinin Karakteristik Özellikleri

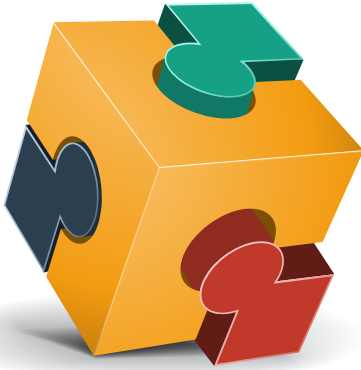
27

- Karmaşık yapı
- Alan öğretmenleri
- Sınıf rehber öğretmeni
- Öğretmenlerin görevi
- Karar verme
- Konu ağırlıklı
- Birlikte olma
- Grup ve bireysel yaklaşım
- Okul yöneticisinin rolü
- Gelişimsel yaklaşım
- Aile ile işbirliği

Ortaöğretimde Rehberliğin Amaçları ve Kapsamı

28

1. Kendini tanıması
2. Çevrede kendine açık olan fırsatları öğrenmesi
3. Gizil güçlerini geliştirmesi
4. Çevresine uyum sağlaması

Yüksek Öğretimde PDR Hizmetleri

29

- Yüksek öğretimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik hizmetlerine baktığımızda diğer öğretim kademelerine göre yüksek öğretimin yapısı, amacı ve işlevi farklı olduğu için götürülecek PDR hizmetleri de farklı olacaktır. Yüksek öğretim çağına gelmiş bireyler gelişim dönemleri açısından ergenlik döneminin sonlarında olmaları nedeniyle de farklılıklar gösterecektir.
- Sizce diğer öğretim basamaklarından yüksek öğretimde öğrencilere götürülecek PDR hizmetleri hangi açılardan farklı olmalıdır?

Yüksek Öğretimde PDR Hizmetleri

30

- Yüksek öğretim kurumlarında bireylere götürülecek PDR hizmetlerini diğer öğretim basamaklarından ayıran, öğrencilerini gelişim özellikleri, okulun amaçları ve işleyiş tarzı gibi açılardan farklılık göstereceğinden bahsetmiştik.
- Gençlik dönemi geleceği biçimlendirmek için karar alma, kimliğin, kişiliğin oturduğu önemli bir dönemdir.

Yüksek Öğretimde PDR Hizmetleri

31

- Üniversiteye yeni başlayan öğrenciler yaşamın yeni bir dönemine uyum sağlamayı gerektiriyor.
- Evden uzaklaşma, üniversiteye uyum sağlama söz konusudur.
- Barınma, kendi yaşamını kendisinin yönetebilmesi; yeni birlikteliklere açık olma (kız erkek arkadaşlığı, ev arkadaşlığı) mesleğe ve gelecek yaşamına hazırlanma, bütçeyi yönetebilme, sağlığını koruma; işe yönelenlerde işe; iş ortamına, göreve sorumluluk vs. gibi yeni durumlara uyum sağlamayı gerektirir. Bütün bunların üstesinden gelebilmesi için tüm sorumluluk kendi üzerindedir.

Yüksek Öğretimde PDR Hizmetleri

32

Birey ergenlikten çıkıp yavaş yavaş yetişkinlik dönemine geçiş yaptığı için;

- davranışlarının sonuçlarının sorumluluğunu alma,
- uyumunu bozan duygularla baş etme,
- Sosyal ve fiziksel çevreye uyum sağlama,
- akademik beklentileri karşılama sürecinde sorunlar yaşayabilmektedir.
- Bu ihtiyaçları karşılayacak üniversitelerin PDR merkezleri, sağlık merkezleri, kariyer merkezleri gibi farklı isimlerle oluşturulmuş kurumların olması beklenir.

Yüksek Öğretimde PDR Hizmetleri

33

- Yüksek öğretim kurumlarında rehberlik hizmetleri “Öğrenci Kişilik Hizmetleri” vasıtasıyla yukarıda bahsettiğimiz kurumlarda verilmesi gerekir. Yüksek öğretimde öğrenci kişilik hizmetleri; öğrencilerin kaydından barınmasına, beslenmesine, sağlığından okul başarısına, sosyal faaliyetlerden psikolojik danışma hizmetlerine kadar bir çok alanda verilmesi gerekiyor.

Problem Alanlarına Göre Rehberlik

34

Kişisel-Sosyal Rehberlik

Eğitsel rehberlik

Mesleki rehberlik

YAŞAMAYI
ÖĞRENME

ÖĞRENMEYİ
ÖĞRENME

ÇALIŞMAYI
ÖĞRENME

Kişisel Rehberlik

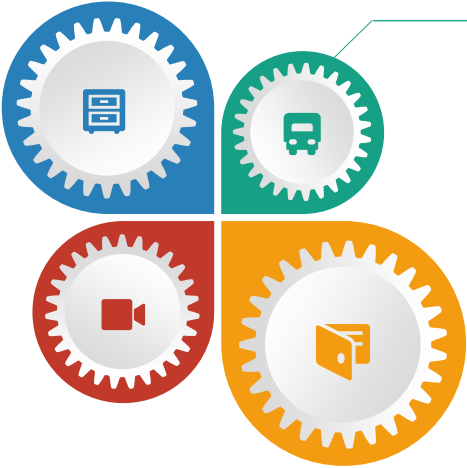
35

- Eğitim sürecinde öğrencilerin “kişisel-sosyal” gelişim ihtiyaçlarını karşılamak ve böylece onların kişisel gelişim ve uyumlarına yardımcı olmak amacıyla yürütülecek rehberlik hizmetlerine “kişisel rehberlik” denir.

Gelişimsel Yaklaşım Göre Kişisel Rehberlik Tanımı

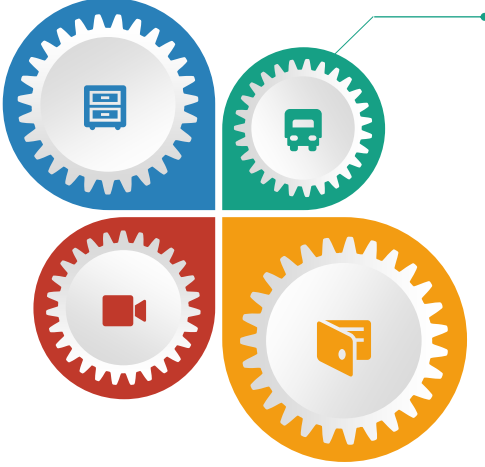
36

- Gelişimsel rehberlik anlayışı; öğrencinin büyüme ve gelişme süreci içinde; kişisel-sosyal, eğitsel, mesleki gelişim alanlarında temel ihtiyaçlarını karşılama ve bu alanlarda döneme özgü gelişim görevlerini yerine getirmede gerekli yeterlikleri kazandırmayı amaçlar.
- Kişisel-sosyal gelişim alanında çocuğun temel ihtiyacı “yaşamayı öğrenmektir”.

Gelişimsel Yaklaşım Göre Kişisel Rehberlik Tanımı

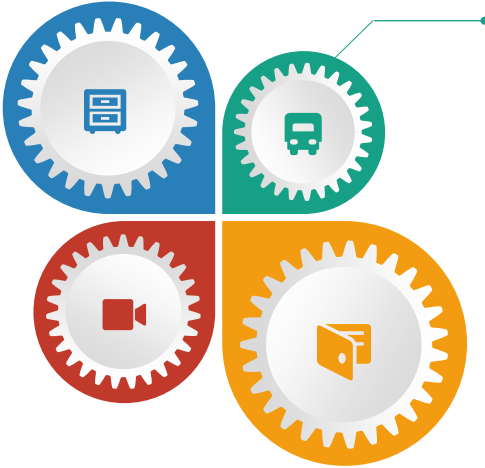
37

- Bireyin çocukluktan yetişkinliğe dek, eğitimin çeşitli kademelerinde “kendini ve başkalarını anlaması ve kabul etmesi, günlük yaşam becerilerini kazanması, aile ve toplum olgusunu kavrayarak bu ortamlarda sağlıklı ilişkiler geliştirebilmesi, karar vermesi, amaç belirlemesi plan yapma ve yürütmesi, kendini tehlikelerden koruması ve güvenliği sağlaması” gibi alanlarda yeterlik kazanması, kişisel ve sosyal gelişimini sağlıklı sürdürebilmesi için verilen rehberlik hizmetleridir.
- Böylece, bireyin gelişmesini ve uyumunu engelleyici heyecan gerginliklerinden ve üzüntülerinden kurtulan, sosyal ilişkilerinde daha etkili davranış ve beceriler geliştiren birey, daha verimli bir öğrenme ve gelişme oluşumu içinde olur.

Gelişimsel Yaklaşım Göre Kişisel Rehberlik Tanımı

38

- Kişisel rehberlik yalnızca bireyin kendini anlamasına ve bulmasına yardım etmekle kalmaz. Ayrıca özel yeteneklerin erken bulunup çıkartılmasına ve bu yeteneklerin gerektirdiği şekilde gelişmesine de yardım eder. Bundan dolayı, her öğrenim kademesinde, öğrencilerin kişisel ve sosyal ihtiyaç ve problemlerini saptamak rehberliğin temel fonksiyonlarından biridir.

Gelişimsel Yaklaşım Göre Kişisel Rehberlik Tanımı

39

Bireyin kişisel problemlerini şu başlıklar altında toplayabiliriz :

- Bedeni ve sağlığı ile ilgili problemler
- Sosyal ilişkileri ile ilgili problemler
- Hastalık derecesindeki korku ve kaygıları ile problemler
- Kendine güvensizlikle bağlantılı heyecansal problemler
- Cinsiyet, aşk ve evlenme ile ilgili problemler
- Ahlak kuralları, din ve ideallerle ilgili problemler
- Ekonomik durumla ilgili problemler

Bu gibi hallerde birey ve problemi hakkında gerekli bilgiler toplanır. Bu bilgiler değerlendirilip yorumlanarak problemin gerçek sebebi bulunur, sonuçları toplanır ve bireye gereken psikolojik yardım yapılır.

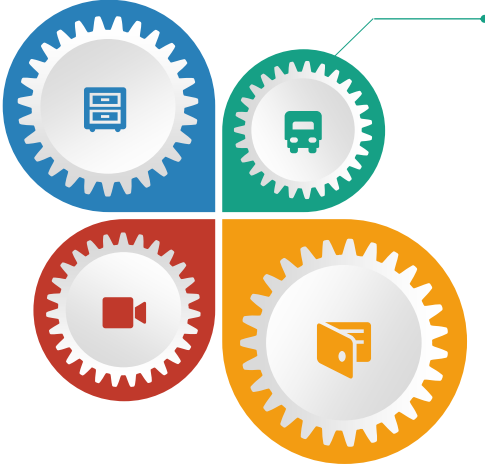
Eğitsel Rehberlik

40

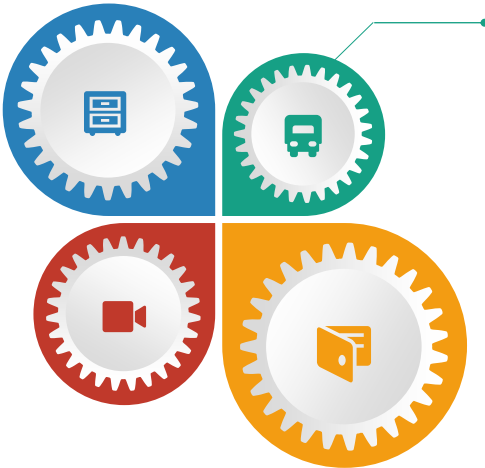
- Bireyin yetenek, ilgi, ihtiyaç, kişilik yapısı ve mevcut şart ve imkanlara göre bir öğrenim dalını seçmesi ve bu dalda başarı ile ilerlemesini sağlamak amacı ile yapılan hizmetlere 'eğitsel rehberlik' denilmektedir.

Eğitsel Rehberlikte Amaçlar

- Öğrencinin okula ve çevresine uyum sağlamasına yardım etmek
- Üst öğrenim kurumları hakkında öğrencilere bilgi verme
- Alan ve ders seçimine yardım etme
- Öğrenci kulüplerine katılımı sağlama
- Okul başarısını geliştirmesine yardım etme
- Başarısızlığa yol açan etmenleri belirleyerek ortadan kaldırmaya çalışma

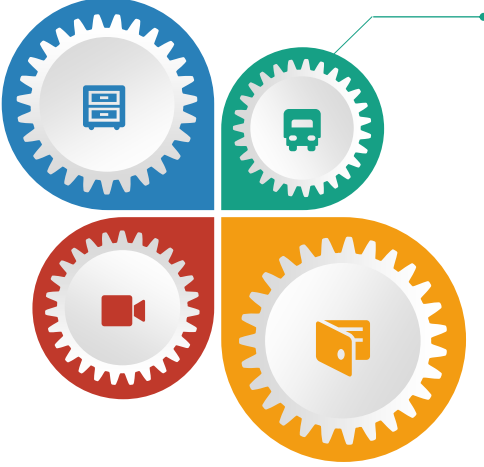
Eğitsel Rehberlikte Amaçlar

- Verimli ders çalışma alışkanlığını kazandırılması
- Okul içi ve okul dışı sınavlar hakkında bilgi verme
- Okuma ve öğrenme güçlüğü olan çocukları belirleyerek gerekli yönlendirmeleri yapma
- Üstün yetenekli öğrencileri belirleme ve yönlendirme
- Eğitsel yaşantılar ile mesleki yaşantılar arasındaki ilişkiyi anlamalarını sağlama
- Zamanı etkili kullanmayı öğrenme (Yeşilyaprak, Can, Yurtal,)

Eğitsel Rehberlik

43

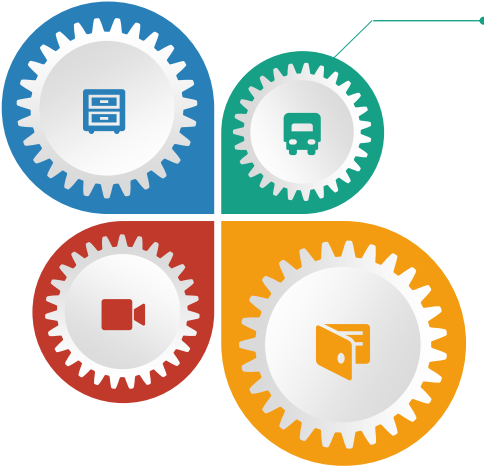
- **Madde 7** — Her öğrenciye, kendine özgü yetenek, ilgi, meslekî değer, başarı ve motivasyonu oranında eğitim-öğretim uygulamalarıyla uyum sağlaması, özelliklerine ve gelişimine uygun programlara yönelmesi için gerekli hizmetler verilir.

Bu hizmetler;

- Öğrencileri okula, okuldaki alanlara, çeşitli etkinliklere, yeni durumlara alıştırmaya ve yönlendirme,
- Öğrencilerin etkili öğrenme ve çalışma becerileri geliştirmelerine yardım etme,
- Öğrencilerin motivasyonlarını destekleme ve artırma,
- Özelliklerine uygun üst öğrenim kurumlarına yönlendirme olarak ele alınır.

Eğitsel Rehberliğin Özellikleri

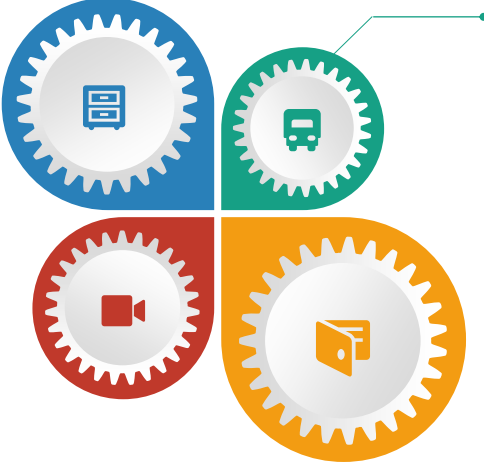
44

- Daha çok bilgi vermeye dönüktür.
- Her öğrenim düzeyinde sunulur.
- Genelde gruplar halinde bu etkinlikler yapılır.
- Okul psikolojik danışmanı, öğretmen ve veliler ile idarenin işbirliği önemli.

Eğitsel Rehberlik

45

- Eğitsel rehberlik hizmetleri sürekli olmalıdır.
- Bu hizmetlerden bir kısmı kimi dönemlerde daha çok önem kazansa da, öğrenim sürecini hemen her evresinde gereklidir
- Örneğin ?
- Bu hizmet kimleri kapsamalıdır?

Mesleki Rehberlik

46

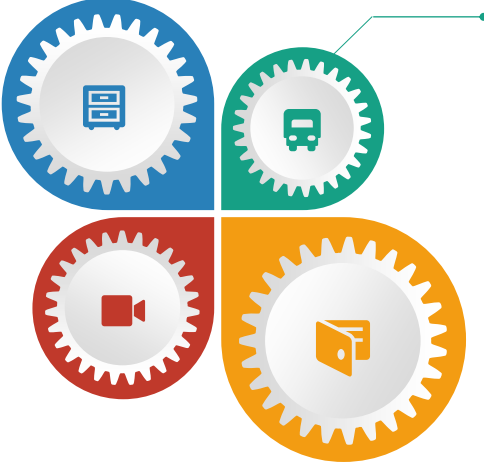
- Bireyin istek, ilgi ve yeteneklerinin birbiri ile örtüşmesi ve bu doğrultuda bir iş yapıyor ya da yapacak olması aslında Mesleki Rehberliğin nihai amacıdır.
- **Madde 8** — Eğitim sürecinde her öğrenciye; mesleki tercih yapması, kendine uygun mesleğe yönelmesi, iş yaşamına ve mesleğe hazırlanması için gerekli rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri verilir.

Bu hizmetlerde aşağıdaki hususlar temel alınır:

- Hizmetler bir süreç olarak ele alınır, okul öncesi eğitim ve ilköğretimin başlaması ile birlikte bu hizmetler verilir.
- Hizmetlerde öğrencinin içinde bulunduğu gelişim dönemi ve bireysel özellikleri dikkate alınır.
- Öğrenciye ve velisine; öğrencinin özellikleri, iş dünyası, meslekler ve bunları edinme yollarına ilişkin güncel bilgiler sistemli olarak aktarılır.
- Öğrenci, bir meslek alanı veya mesleği seçme baskısı altında bırakılmaz.

Mesleki Rehberlik

47

- Bir kimsenin kendisine uygun mesleği seçebilmesi için önce kişisel özellikler ve mesleklerin özellikleri konusunda ayrıntılı bilgi sahibi olması gereklidir.
- Bu aşamada dıştan gelen ve çoğu zaman içselleştirdiğimiz baskılar kadar gerçekte bizde var olan ancak yanlış temellendirilmiş durumlarda önem kazanmaktadır.

Mesleki Rehberlik

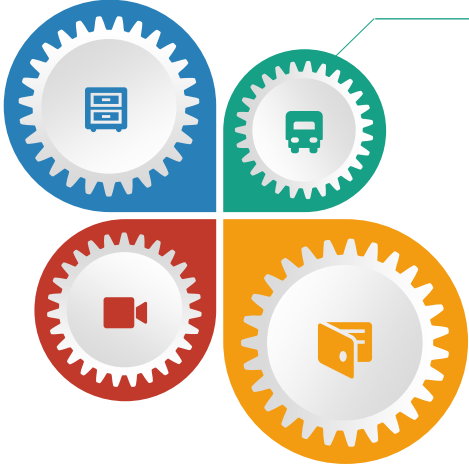
48

- "Ben neler yapabilirim ve ben edineceğim meslekten neler bekliyorum ? " mesleklerin özellikleri ise "ilgilendiğim meslekler ne gibi özellikler gerektirmektedir ve ne gibi olanaklar sağlamaktadır?" sorularına verilecek cevaplarla açıklık kazanacaktır.
- "Ben neler yapabilirim" sorusuna cevap verebilmesi için kişinin yeteneklerini tanıması gereklidir. İnsanların çok çeşitli işleri değişik düzeylerde yapabildikleri, bir eğitim programından yararlanmada bireyler arasında farklar olduğu bilinen bir gerçektir.
- Yetenek bir eğitim programından bireyin ne derece başarılı olacağının ipuçlarını veren bilgi ve beceriler bütünü olup, kalıtımla getirilen öğrenme gücünün çevre desteği ve deneyimle geliştirilmiş kısmını ifade eder.

Mesleki Rehberlik Çalışmalarının Aşamaları

49

1. Öğrencileri tanıma
2. Mesleklerinin incelenmesi
3. Bireylerin kişisel nitelikleriyle mesleklerin gerektirdiği özellikler arasında bağlantı kurulmasıdır.

50

Teşekkürler

Dr. Öğr. Üyesi Yaşar BARUT

Rehberlik

Öğretim Basamaklarına Göre PDR Hizmetleri

Ünite 4